ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ސަމަރީ ހުކުމް ޝީޓް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2024/HC-B12/44,45,46
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- އިސްތިއުނާފުގެ ޚަޞްމުވި ފަރާތްތައް: 1. މުޙައްމަދު ނާޒިޝް ނާޝިދް / ގުލްބަހާގެ، ސ. ހިތަދޫ
  2. އަލީ އަސްލަމް / އެބީވިލާ، ސ. ހިތަދޫ
  3. ޙަސަން އަލީމް ޒުހުރީ / ވާނަވިލާ، ސ. ހިތަދޫ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ބޮޑު ޤަތުލު

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު އަބްދުލްވާހިދު ހުސައިން

އިސްފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް

ހުކުމް ތާރީޚު: 26 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1446
29 އޮކްޓޫބަރު 2024

ހައިކޯޓުގައި މައްސަލަ ނަޒަރުސާނީ ކުރެވުނު ތާރީޚް: 07 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1446
10 އޮކްޓޫބަރު 2024

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޙުކުމް:

- **ނަންބަރު:** 145-J/MA/2024/2147 (ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2024/HC-B12/44)
145-J/MA/2024/2149 (ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2024/HC-B12/45)
145-J/MA/2024/2148 (ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2024/HC-B12/46)
- **ނިންމި ކޯޓު:** ޖުވެނައިލް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** ކޯޓު އަމުރު
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް:** 24 ސެޕްޓެންބަރު 2024
- **ނިމުނު ތާރީޚް:** 25 ސެޕްޓެންބަރު 2024

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
ވަކާލާތު ކުރީން:
ސީނިއަރ ޕްރޮސިކިއުޓަރ އިބްރާހީމް ނާޝިދު
ސީނިއަރ ޕްރޮސިކިއުޓަރ އަޙްމަދު ރައްޝާދު
ސީނިއަރ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ފާޠިމަތު ޝަފީޤާ

އިސްތިއުނާފުގެ ޚަޞްމު ފަރާތް

1. މުޙައްމަދު ޝަރީފް ނާޒިމް / ފެހިވިލާގެ، ސ. ހިތަދޫ
ވަކާލާތު ކުރީ:
މުޙައްމަދު ޝަފީޤު / ގދ. ގައްދޫ، ދަނބުގެ
2. އަލީ އަޙްމަދު / އާބިވިލާ، ސ. ހިތަދޫ
ވަކާލާތު ކުރީ:
މުޙައްމަދު ޝަފީޤު / ގދ. ގައްދޫ، ދަނބުގެ
3. ޙަސަން އަލީ ޒާހިރު / ފެހިވިލާ، ސ. ހިތަދޫ
ވަކާލާތު ކުރީ: -

ކޯޓު އަމުރު – ޖުވެނައިލް ޖަސްޓިސް ޤާނޫނުގެ 49 ވަނަ މާއްދާ – ހައިކޯޓުގެ [illegible]

ވަކީލުން އަޑުއެހުމުގެ ހުށަހެޅުމުގެ ޚުލާޞާ

މައްސަލައިގެ ތަފްޞީލު:

1. މިއީ، ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2147 ކޭސް އަމުރާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2149 ކޭސް އަމުރާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2148 ކޭސް އަމުރު ނެރެވިފައިވަނީ ސަބުތީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރުތަކަށް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން (މިގޮތުން "އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް" ނުވަތަ "ދައުލަތް" ކަމަށް ބުނެފައި) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބަލައިގަތް މައްސަލައެކެވެ.
2. އެގޮތުން، ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2147 ކޭސް އަމުރު އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2024/HC-B12/44 މައްސަލައިގައެވެ. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުގައި ހުށަހަޅާފައިވަނީ ސ. ހިތަދޫ، ގުލްބާގެ، މުޙައްމަދު ނާޒިމް[1] އެވެ.
3. އަދި، ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2149 ކޭސް އަމުރު އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2024/HC-B12/45 މައްސަލައިގައެވެ. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުގައި ހުށަހަޅާފައިވަނީ ސ. ހިތަދޫ، ޝީރީފާ، އަލި އަޙްމަދު[2] އެވެ.
4. ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2148 ކޭސް އަމުރު އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2024/HC-B12/46 މައްސަލައިގައެވެ. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުގައި ހުށަހަޅާފައިވަނީ ސ. ހިތަދޫ، ފޮނިމާގެ، ޙަސަން އަލީމް ޖާޒިރު[3] އެވެ.

---

[1] ދ.ރ.ކ ނަންބަރު A277545

[2] ދ.ރ.ކ ނަންބަރު A349685

[3] ދ.ރ.ކ ނަންބަރު A276867

5. ބަންދުކުރުން ކޯޓު އަމުރުތަކަކީ މަޢުލޫމާތު އެއްގޮތް ކޯޓު އަމުރުތަކަކަށް ވުމާއި، އަދި މި ކޯޓު އަމުރުތައް އިސްތިއުނާފުކުރެވިދާނެ ގޮތުގެ އެއް ނަފްސްއަށްވެސް މައްސަލަ ޖިނާއީ ކަމަށްވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އަރިހުގައި ސާބިތުވާ އަދި އިތުރު ފާހަގަކުރެވޭ ވ. ފަހަރު ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ ދިވާނެއް[4] ގަޟިއްޔާގައި ވެފައި މައްސަލައާ ހިނގައިދިޔަ ކަނޑައެޅުމާއި ގުޅޭ އެހެން ކަމަކަށް[5] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ބަންދުގެ މައްސަލަތަކާ ފެމިލީކޯޓުގެ މަޖިލިސް އެއްގޮތަކަށް ނިންމުމާ ބެހޭ އުސޫލު[6] އަށް ރިޢާޔަތްކުރެވި މި މައްސަލައިގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ކުރިއަށް ގެންދަވާ ފެމިލީ ކޯޓުގެ އެއް ބަންދުކުރާނެ މި 3 (ތިނެއް) ގަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުގައި ކަމަށް ވާތީ "ސަރަޙައްދުގެ ބަންދުގެ" އެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގޮތުގައި ހިމެނޭ ބަންދުގެ މައްސަލަތަކަށް ފޮނުވާ އެއްގޮތަކުން ހިނގައިދިއައީވެ.

މައްސަލައިގައި ކަންހިނގައިދިޔަގޮތް:

6. 2024 ޑިސެމްބަރު 8 ވަނަ ދުވަހު 18:20 ހާއިރު ކަނޑުފަސްގަނޑުގެ ބޭސްބޮޑު ފިހާރައިގައި ސ. ހިތަ / ގ. ބޮޑުގެ އަރަސް ފަރުދު ސައިކަލުގައި ދުއްވާފައި ދަނިކޮށް، މާލޭގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ފަރުޖެ ގެރިފަހުން ނިސްބަތްވާ ހަތަރު ޖިހަތް ދުސައިކަލްއާގައި އަހަރެ އަރަސް ފަރުދުއާއި ދިމާކޮށް އަރަސް ފަރުދުގެ ހަތަރު އަހަރުގެ ދަރިފުޅު ގޮވައިގެން ސައިކަލްގައި ދިޔައީ ހަށިފަހުން ދުއްވަމުން އަރިސް އަރަސް ފަރުދު ދިރިއުޅޭ ކައިރިއަށް މަޤްބަރުގޮތުން އަރަހާ އަތުގައި އޮތް ތޯކާއި، ސައިކަލުގެ ތަޅުދަނޑުވާއި ސައިކަލު އަދި

---

[4] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2018/SC-A/31 ގަޟިއްޔާ.

[5] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2018/SC-A/31 ގަޟިއްޔާގެ 13 ވަނަ ނުކުތާގައި.

[6] ފަނޑިޔާރުންގެ އިންތިޒާމީ ކޮމިޓީގެ ނަންބަރު: FAM/2021/02 (27 ޖަނަވަރީ 2021) ގައި ފާސްކުރައްވާފައިވާ އުޞޫލު.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައިގައި، އިސްތިއުނާފު ހައްދުވާ ފަރާތްތައް ކޯޓު އަމުރެއްގެ[7] ދަށުން 10 އޮގަސްޓް 2024 ގައި ހައްޔަރުކޮށްފައިވެއެވެ.

7. އޭގެފަހުން، އިސްތިއުނާފު ހައްދުވާ ފަރާތްތަކުގެ ބަންދު 2 ފަހަރެއްގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ.[8]

8. ދައުލަތުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 211 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ހަވާލާދީ، 210 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން އިސްތިއުނާފު ހައްދުވާ ފަރާތްތަކުގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 23 ސެޕްޓެމްބަރު 2024 ގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.[9]

9. އޭގެފަހުން، 24 ސެޕްޓެމްބަރު 2024 ގައި ދައުލަތުގެ ވަކީލުން ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ[10] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާއި (2) ވަނަ ނަންބަރާއި (3) ވަނަ ނަންބަރާއި (6) ވަނަ ނަންބަރަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އިސްތިއުނާފު ހައްދުވާ ފަރާތްތައް ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކުރުމަށް އެދި 24 ސެޕްޓެމްބަރު 2024 ގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.[11] މި ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2147 ކޯޓު އަމުރާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު

---

[7] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2024/488 އަމުރުން ފުރަތަމަ [illegible] [illegible] [illegible]، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2024/489 އަމުރުން [illegible] [illegible] [illegible] އަދި އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2024/486 އަމުރުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ.

[8] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/1793 އަމުރުން ފުރަތަމަ [illegible] [illegible] [illegible]، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/1788 އަމުރުން [illegible] [illegible] [illegible] އަދި އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/1790 އަމުރުން [illegible] [illegible] [illegible] އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ.

[9] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 1061/2024/CRC/267 ދަޢުވާ ހުށަހަޅާ ފޯމު (23 ސެޕްޓެމްބަރު 2024)

[10] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021-SC-REG-01. މިގަވާއިދަށް "ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު" [illegible] [illegible].

[11] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު J1/2024/322 ފޯމާއި، އެ [illegible] ނަންބަރު J1/2024/319 ފޯމާއި J1/2024/321 ފޯމު.

145-J/MA/2024/2149 ޤާޟީ ޢަމުރާއި، އެ ޤާޟީގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2148 ޤާޟީ ޢަމުރުން އިސްތިޢުނާފު ބައްލަވައިދެއްވުމަށް ބާތިލުކޮށް ދޫކުރެއްވުމަށް އަމުރުކުރައްވައިދެއްވުމަށެވެ.

10. ޝަރީޢަތުގެ ޤާޟީގެ މި ޢަމުރުތަކާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހިގެން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން މި ޢަމުރުތައް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް އިސްތިޢުނާފުކޮށްފައެވެ. މިއީ އެ ޢަމުރުން ބެލި އިސްތިޢުނާފު ގަޟިއްޔާއެވެ.

އިސްތިޢުނާފުކުރެވުނު ޢަމުރުތަކުގެ ނިންމުން ބިނާވާ ސަބަބު

11. ޝަރީޢަތުގެ ޤާޟީގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2147 ޤާޟީ ޢަމުރުގައި އިސްތިޢުނާފު ކުރެވުނު މުދައްޢާބިހީ ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ޢަމުރުކުރައްވާ ސަބަބު ކަމުގައި ބަޔާންކުރައްވާފައި އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

> "މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ފުލުހުގެ ތަޙުޤީޤުން ތުހުމަތުކުރެވޭ ކަން ކަށަވަރުކުރަން އެކަށީގެންވާ ހެކި ހުށަހަޅާފައިވޭ. އެގޮތުން ޕީނަލް ކޯޑުގެ 211 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި ޚިލާފަށް 210 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން އެހެން މީހެއްގެ މުދަލެއްގެ މައްޗަށް ހުއްދަނުލައި ގެއްލުމުގައި ބަދަލު ހިންގުމުގެ ކަމުގެ ދަޢުވާ އުފުލައިދީފައިވޭ. މި ކަން ސާބިތުވާ ހެކިތަކުގައި އެންމެން އަދަބުގެ އަސާސީ މިންވަރަކީ 01 (އެކެއް) އަހަރާއި، 07 (ހަތެއް) މަހާއި، 06 (ހައެއް) ދުވަހުގެ ޖަލު ހުކުމެކެވެ. މި މައްސަލައިގައި މިހާތަނަށް 45 (ސާޅީސް ފަހެއް) ދުވަހު މީނާ ބަންދުގައި ހޭދަކޮށްފައިވޭ. މި މައްސަލައިގައި ވިކްޓިމްގެ އަޑުން އަހާފައިވާ އެންމެހައި ތަކެތި އެކުލަވާލައި އަނެކުން ޝަރީޢަތްތަކުގައިވާފައިވާކަން ދެ ފަރާތުން ދެއްކުމެއް ފާހަގަކުރެވޭކަން އެނގޭ. މި މައްސަލައިގެ ބެލެންސް ހިނގައި ދިޔަ ގޮތަށް ބަލައިލުމުން، މީނާގެ ބަދަލުގައި މުޤައްރަރު ބަލަހައްޓައި ކުރާނީ ބަދަލެއް ނުވަތަ އަދި އެކަމަށް ހިމާޔަތްކުރަން ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ޖެހޭ ކަމަށް ނުފެނެ. އަދި މީނާއަކީ ކުރީގެ ދާ ހުޅު މިހާރުން ދެކޮޅު މި އެހެން ނިސްބަތްވާ ކަމަށް ވިކްޓިމްގެ ބަދަލުގައި ހުރި ކަންކަމަށް ހިމާޔަތްކުރަން މީނާ ދުވަހުން ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ޖެހޭ ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް ނުފެންނާތީ ސަބަބުތަކާއި ގުޅުވައިގެން ބަންދުން ދޫކުރެވުނު ނިންމާފައެވެ."

12. އަދި އެ ޢަމުރުގެ އިތުރު ބަޔާނުގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައި

"މިއީ ޖިނާއީ ޢަދުލު ކަނޑައަޅާފައިވާ ދަޢުވާއެއް ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، ހަމަހަމަކަމާއި ހުރިހާކަމެއް ބަލައިގެން

މިއީ ޖިނާއީ ޢަދުލު ކަނޑައަޅާފައިވާ ސާބިތުކަމެއް ނޫނެވެ." މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

13. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2149 ޗާޖު ޝީޓުގައި އިސްތިއުނާފުވި ފަރާތަށް އަދި

އަހަރުގެ ޖަލުން ޙުކުމްކުރުމުގެ ސަބަބު ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

"މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ޖިނާއީ މައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކުރުމަށް ކަން ކުރިއަށް ގެންދެވޭ ތަން

ހުކުމްކުރެވިދާނެއެވެ. އެގޮތުން ޤާނޫނުގެ އިޖުރާއަތުގެ 211 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ޢަދަދުތައް 210 ވަނަ

މާއްދާގެ (ހ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން އެކުން މީހާގެ މުޖުތަމަޢުގެ މައްސަލައާ ކުރިމަތިން

ގުޅޭގޮތުން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުރުމުގެ ދަރަޖަ އަދާކުރެވިދާނެއެވެ. މި ކަން ސެންޓެންސިންގ ގައިޑްލައިން އަދަބުގެ

އަސާސީ މިންގަނޑަކީ 01 (އެކެއް) އަހަރާއި، 07 (ހަތެއް) މަހާއި، 06 (ހައެއް) ދުވަހުގެ ޖަލު

ހުކުމެކެވެ. މި މައްސަލައިގައި މިންވަރަށް 45 (ސާޅީސް ފަހެއް) ދުވަސް މިން ކަނޑައެޅުމަށް ހުށަހަޅައިފައެވެ.

މި މައްސަލައިގައި ވަކިވާގޮތުގެ އަދަދު އަދާކުރައްވާ އެއްވެސް ބައެއް އުޅުއްވާ ތަން ނެތެވެ

ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ ދާއިރާ ފުރިހަމަ ވީއިރު ބޮޑުތަކެއް ނެތެވެ. މިންވަރަ ކަމުގެ ދަރަޖަ ބެލި

މިޢިނާކުރެވޭ، މި ޙަޤީޤަތް ޖިނާއީ ގޮތުން ބަލާއިރު ކާމިލުކަމާއި ދަރަޖައިގައި ކަނޑައެޅިފައި ވަކިވާގޮތްތަކުގެ

ކޮންމެ ކަމެއް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ޚިޔާލު ބަލާއިރު ބޮޑު ކޮންމެ ފަރާތަކަށް ސަމާލުކަން ދެވިފައި

ހަމަހަމަކަމާއި ބެލެވޭ ބައްޓަމެއް ފެނިއްޖެ ކަމުގެ ބޭނުމަކީ ނިކަމެތިކަމެވެ."

14. އަދި އެ ޙުކުމުގެ ނިޔަލު ބައިގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

"1. މިނޫން އަދި އެހެން މީހަކު ފަދަ ގޮތެއް ބޭނުންކުރުމަށް ބޭރުން ފިޔަވައި މިންވަރު ބަލައިގަނެ

ހުކުމްކުރެވިއްޖެއެވެ.

2. މިއީ ޖިނާއީ ޢަދުލު ކަނޑައަޅާފައިވާ ދަޢުވާއެއް ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، ހަމަހަމަކަމާއި ހުރިހާކަމެއް ބަލައިގެން

މިއީ ޖިނާއީ ޢަދުލު ކަނޑައަޅާފައިވާ ސާބިތުކަމެއް ނޫނެވެ.

3. މިމައްސަލައިގައި $5300 (ފަސްހާސް ތިންސަތޭކަ އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ގެ ބޮޑުކަމުގެ ފަރާތުން ވިޔަފާރި

ކުރުމުގެ ބައިން ނިމުމަކަށް ގެނައިސް، އެ ބޮޑު އަދި ފަރާތު ވިޔަފާރި ކުރުމަށް އަމުރުކޮށް މިނޫން

ކުރުމުގައި ތަފާތުކަމާއި، އެ ތަފާތު އަރިއަށް ލިބޭނެ ފެނުމުގެ ކުރުމަށް ކަށަވަރުކުރެވޭ ކަމަށް ފެންނަ ފެނުމުން

ބުނެފައިވެއެވެ."

15. ޕްރިޒަންގެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2148 ސިޓީ އަމުރުގައި ދިސްކިއުޝަނުގެ ތަޙުޤީޤު ބަޔާން

އަދި ޖުރުމީ ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އަމުރުކުރި ސަބަބު ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންގުންތަކާ ގުޅިގެންނެވެ.

"މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ފެންނަ މައްކަން ބުރަދަށްކާރަށް ކަން ކުރިކަމާ އެކަކުވިޔަށް ހާޒި

ހުށަހަޅާފައިވާ. އެގޮތުން ޤާނޫނު ޖިނާއީ އުޤޫބާތުގެ 211 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ޚިލާފުވެ، 210 ވަނަ

މާއްދާގެ (ހ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން އެކަން މީހެއްގެ މުދަލުގެ ވައްކަން ކުރުމުގެ

ކުށުގައި ޗަކު ހިނގުމުގެ ކަމުގެ ދަށުން އަދަބު ދެވިދާނެކަމާ ގުޅޭ. މި ކަން ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމަތީގައި އެންމެ އަދަބުގެ

އަސާސީ މިންގަނޑަކީ 01 (އެކެއް) އަހަރާއި، 07 (ހަތެއް) މަހާއި، 06 (ހައެއް) ދުވަހުގެ ޖަލު

ހުކުމެކެވެ. މި މައްސަލައިގައި މިހާތަނަށް 45 (ސާޅީސް ފަހެއް) ދުވަހު މީނާ ބަންދުގައި ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވޭ.

މި މައްސަލައިގައި ވަކީލުގެ އަރިހުން އަރިހުގައިވާ އެންމެހައި ތަޙުޤީޤު އިތުރުކުރަން އަނބުރާ

ތަޙުޤީޤުކުރުމަށްޓަކައި ދެ ފަހަރަށް ދުވަސްތަކެއް ބޭނުމެވޭ. މި މައްސަލައިގެ ހާލަތު ހިނގައި

ދިޔަ ގޮތަށް ބަލާއިރު، ފެންނަ ބަލައިލުމުން އަމަލުތަކަށް ބަލާއިރު ފެންނަ ބަލައިލުން ހުށަހަޅާ ބަލައިލުމުގެ،

އަދި އެކަމަށް ހިފެހެއްޓުން ފެނޭ ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ ކަމަށް ނުފެނެ. އަދި ފެނޭތީ ހާލަތު

ދެކޭ އެއީ ފިޔަވައިލުމަށް، މި އަމަލު ހިނގައިފައިވާ އަދި ޝާހިދުން ހުށަހަޅާފައިވާ ކަމަކީ،

ވިޔާފާރީ ބަންދުގައި ހުރި ކަންކަން ހިފެހެއްޓުން ފެނޭ ދިޔަކަން ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ ސަބަބެއް

އެކަމަކަށް ނުފެންނާތީ ސަލާމަތުގެ ބަދަލުގައި ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ނިންމީމެވެ."

16. އަދި އެ އަމުރުގެ އިތުރު ބަޔާނުގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައި

"މިއީ ޖިނާއީ ކުށް ކުރެއްވިކަން ދަލީލުން ސާބިތުވެއްޖެ، ހުށަހެޅުމުގައި ހުރިކަން ކަށަވަރު

މިއީ ޖިނާއީ ކުށް ކުރެއްވިކަން ސާބިތުވެއްޖެ ނުވެއެވެ." މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ

17.ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2147 ކޯޓު އަމުރާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2149 ކޯޓު އަމުރާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2148 ކޯޓު އަމުރު ނެރެފައިވަނީ ސަބުތީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ހިލާފަށްކަމަށްބުނެ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް 01 (އެކެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި އެނުކުތާއާއެކު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާއަކީ؛

17.1 އިސްތިއުނާފުކުރެވޭ އަމުރުތަކުން އިސްތިއުނާފު ރައްދުވެރިފަރާތް ބަންދުން ދޫކުރުމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ[12] 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021-SC-REG-01 (ޝަރީޢަތްތަކުގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު)ގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ހިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް ކަމަށްބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

18. މި ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ދައުލަތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ މި މައްސަލައިގައި އެކަށީގެންވާ ހެކި ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، އެގޮތުން އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި މައްސަލައިގައި ހުއްދަ ނޫން ގޮތުގައި [illegible] މުދަލުގެ އަގު 100,000ރ އަށްވުރެ ބޮޑު ކަމަށް ވާތީ މިއީ ޖިނާއީ [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާފަދަ ޖިނާއީ ބޮޑު ކުށްކަމަށްވުމާއި، މި ހާދިސާ ހިނގާފައިވަނީ ޖަމާޢަތް ހަދައިގެން ކަމަށާއި، [illegible]

---

[12] މީގެފަހުން "ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު" ކަމަށް ބުނަމައި.

ބައިވެރިވެފައިވާ ގޮތަށް ބަލާއިރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި އަނިޔާ ލިބުނު ފަރާތް ގެއަށް ވަންނަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، އަދި [illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަބަބަކީ މިއީ [illegible] ހިންގާފައިވާ [illegible] ކަމަށެވެ. ވީމާ، މި [illegible] [illegible] [illegible] ސަލީމް އިބްރާހީމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް[13] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] މިންގަނޑު ބަލާއިރު އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް:

19. އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމުމުން އެދި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން، [illegible] [illegible] 07 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އެ [illegible]، އެކަށީގެންވާ ކުރު މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ގޮތެއް ނިންމަވަންދެން [illegible] ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އެދިފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފު ޝަރީޢަތުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޚިޔާލު

20. އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހިނގާފައިވާ ކަމަށާއި، މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[13] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/93 ޤަޟިއްޔާ

ހާދިސާއެއް ކަމަށެވެ. އަދި އަނިޔާވެރިވުމުގެ ފަރާތް ކަމަށްބުނާ ފަރާތުގެ މައްސަލަތަކެއް ބަލައިގަތުމަށް ފުރުސަތު ފާގަތިކަމާއި ކަމަށާއި، އެހެންކަމުން އެފަރާތުގެ ބާރުހުރި ސަލާމަތީ ކަމަށާއި، އަދިއަލުން ބަލައިގަތުން ފާޅުކަމާއި ކަމެއް ނުބަލާފައިވާކަމަށެވެ. ސިފައިން ސަލާމަތީ ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ކަމަށެވެ. ތިން ބަންދުކުރުމުގެ ހުކުމްގައި ނުހިމެނޭ ހުކުމްތައް ހިނގާފައިވާކަމަށެވެ. މި މައްސަލައިގައި ސައިކަލަކީ އަނިޔާ ވެރިކަމާއި ފަރާތްކަމަށް ބުނުއްވިއިރު ދުވަސްގައި ރިޕޯޓް ކުރުމަށް ޖެހޭ ކަމުގެ ސަލާމަތާއި އަރުވާލިކަމަށާއި، އަދި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ކުށުގެ އެއް އަދަދަކީ ކަލޯރީގެއިރުން ބޮޑު އެއް އަދަދު ކަމަށާއި ސަލާމަތު އަދާކުރާ ކަމަށެވެ. ސާބިތުކުރުމަށް ބަދަލު ބާރުގަދަވެފައިވާ މުޖުތަމައުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާ ކަމުގެ ބާވަތުން ކުރިމަތިވާ ކަމަށާއި، ކުށުގެ ބާވަތް އެއްކޮށްލުމުން، މުޖުތަމައުގެ ފަރުދުންގެ ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުން މުޖުތަމައުގެ ބާވަތުން މުޖުތަމައުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާތެރިކޮށް ބެލުން ހިމެނޭކަމަށެވެ. އަދި އަދި އަނިޔާވެރި ވެފައިވާ އަދާކުރާ ފަރާތެއް ކަމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް:

21. އިސްތިއުނާފުކުރީ ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބަދަލުކޮށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އެދިލައްވައެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް

22. ދައުލަތުގެ މައިގަނޑު ޖަދުވަލު ބިނާކުރުމަށް ފެށި، އިސްތިއުނާފު ދައުލަތު ފާހަގަކުރި މުޖުތަމައުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާތެރި ބިނާކުރުމަށް ބަލައިގަތުމަށް ބަލައިގަނެ، ޖޫރި ބައްލަވައިގަނެ ދައުލަތުން ދެވޭނީ، އެ ފާހަގަކުރި ބަދަލުން ދުވަސްތަކުގެ އިސްތިއުނާފުކުރާފަރާތް ކެޓް އަދުގަދަކުރުމަކީ ކަންބޮޑުވާކަމެއް ވެސް އެކަމުގެ މަސައްކަތެވެ.

23. މިގޮތުން ފާހަގަކޮށްފައި ވަނީ، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތްތައް ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ކޯޓުން އަމުރުކޮށްފައި ވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި، ސުޕްރީމްކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާ ޚިލާފު ކަމަށެވެ.

24. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާ ހަވާލާދީ ދައުލަތުން ފާހަގަކުރަނީ، މުއްތަހަމު ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށްޓަކައި ބަންދުން ދޫނުކުރާނެކަން އެ މާއްދާއިން އެނގޭ ކަމަށެވެ.

25. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާ ހަވާލާދީ ދައުލަތުން ފާހަގަކުރަނީ، މުއްތަހަމު ކުށް ކޮށްފައިވާކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މިންވަރަށް ހެކި ހުށަހެޅޭނަމަ، އަދި ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފި ނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވާނެ ކަމަށް ބެލެވޭނަމަ، މުއްތަހަމަކީ ސީރިއަލް [illegible] ބަންދުކުރަންޖެހޭ [illegible]، ހަވާލާދެވުނު މާއްދާގެ (ހ)ގެ (4) ވަނަ ނަންބަރުން އެނގޭ ކަމަށެވެ.

26. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާ އާއި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާ ހަވާލާދީ ދައުލަތުން ފާހަގަކުރާކަމަށް އިސްވެ މި ބަޔާންކުރި [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] ހުރި ކަންކަމެއް ނުހުރެވެ.

27. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާ ހަވާލާދީ ދައުލަތުން ފާހަގަކުރަނީ، [illegible] [illegible] ނިންމުމުގައި، ކުށުގެ ބާވަތާއި، ކުށުގެ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] އަނިޔާވެރިކަން [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ކުށުގެ [illegible] ބަލައި ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭނެކަން، ހަވާލާދެވުނު މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، (ނ) އަދި (ރ) އިން އެނގޭ ކަމަށެވެ.

28. ޝަރީޢަތްކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)އާ ހަވާލާދީ ދައުލަތުން ފާހަގަކުރަނީ، ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފި ނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވާނެކަން ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި، ތުހުމަތުކުރެވޭ [illegible] ހައްދާއި، [illegible] [illegible]، ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށުގެ އަމަލު ހިންގުމުގައި އޭނާ ބައިވެރިވެފައިވާ ގޮތާއި، ކުށް [illegible] [illegible]، ކުށުގެ [illegible] [illegible] [illegible] މުޖުތަމަޢަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެކަން [illegible] [illegible] [illegible] ސަލާމަތްތެރިކަމާއި، [illegible] [illegible] [illegible] ވަނީ [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ.

29. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާ ހަވާލާދީ ދައުލަތުން ފާހަގަކުރަނީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ސަލީމް އިބްރާހީމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް[14] ގަޟިއްޔާގައި، އިސްވެ މި ފާހަގަކުރި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާ އާއި ޝަރީޢަތްކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)އާ ގުޅޭ ގޮތުން ދައުލަތުން އެ ފާހަގަކުރާ ކަންކަން [illegible] [illegible] ކަމެވެ. މި ސަބަބަކީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ވ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][15] ގަޟިއްޔާގައި [illegible] ވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

> "[illegible] [illegible] ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުގެ ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަލާމަތަށް، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ސަލާމަތަށް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
>
> [illegible]

---

[14] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/93 ގަޟިއްޔާ.

[15] [2024] SC 21 .

[illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible]. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާ [illegible]. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) [illegible] (ށ) [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] 49 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible]."

30. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާ އާއި، [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] ވ. [illegible][16] [illegible].

31. [illegible]

---

[16] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/93 ޤަޟިއްޔާ

އިތުރަށް ކަނޑައަޅާފައި ވަނީ، އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ [illegible] އިތުރަށް ބަންދުގައި [illegible] ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް ނުފެންނާތީ [illegible] [illegible] ނިންމާފައެވެ.

32. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރީފް އިބްރާހީމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް[17] ގަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައި ވަނީ، ގާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ހާލަތެއް ވުޖޫދުގައި ވާކަން ނުވަތަ ނޫންކަން ކަނޑައެޅުމުގައި ފަރިއާދު ބަލަން ޖެހޭނީ، ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާ އިތުރަށް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އެދޭ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ކަންތަކަށް ބަލާއިރު، ގާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބެއް ވުޖޫދުވުން، އެފަދަ ސަބަބެއް ވުޖޫދު [illegible] [illegible] ބޭއްވުމުގެ [illegible] ކަމަށާއި، މި ފަދައިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަންދުގައި [illegible] ބަންދުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

33. އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ [illegible] ބަންދުގައި [illegible] [illegible] ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް [illegible] ނުފެނުނު ސަބަބު، އެކަށީގެންވާ [illegible] [illegible] ކޯޓު އަމުރުތަކުގައި [illegible] ތުހުމަތުކުރެވޭ ކަމުގެ [illegible] މިންވަރާއި، ބަންދުގައި [illegible] މުއްދަތާއި، [illegible] އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ [illegible] އިތުރަށް ބަންދުގައި [illegible] ސަބަބެއް [illegible] [illegible] [illegible]

---

[17] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/93 ގަޟިއްޔާ

ކަނޑައެޅުމުގައި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާ އާއި، [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ސަލީމް އިބްރާހީމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް[18] ގަޟިއްޔާގައި، [illegible] ގޮތުން ނިންމުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ [illegible] [illegible] ވަކި ކަމެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] ނުކުރެވޭނީ އެކަމުގެ [illegible].

34. އުސޫލެއްގެ ގޮތުން، ދަށު ކޯޓުގެ ހުކުމެއް ނުވަތަ ނިންމުމެއް މި ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު [illegible]، [illegible] ކޯޓުގެ ނިންމުމުގެ [illegible] [illegible] އިޖުރާއަތުގައި [illegible] ވަކި [illegible] [illegible]ގެ[19] ސަބަބުން ކޯޓުގެ ހުކުމަށް ނުވަތަ ނިންމުމަށް އަސަރު ފޯރާ [illegible] އިޖުރާއަތީ [illegible] އިޖުރާއަތް [illegible]، މި [illegible] [illegible].[20]

---

[18] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/93 ގަޟިއްޔާ.

[19] ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުޑިޝަރީގެ ޤާނޫނު)ގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ވަނީ،

(1) [illegible]

(2) [illegible]

(3) [illegible]

(4) [illegible]

[20] ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުޑިޝަރީގެ ޤާނޫނު)ގެ 43 ވަނަ މާއްދާ.

35. ވީމާ، ބަންދުކުރުމުގެ ދަށު ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރު ނިންމާ ނިންމުމެއް އިސްތިއުނާފުކޮށް ހުށަހަޅަން ވާނީ، ބަންދުކުރުމުގެ ގޮތް ނިންމުމުގައި، ޤާނޫނީ [illegible] ނުވަތަ ޤާނޫނު ތަޠުބީޤު ކުރުމުގައި ނުވަތަ ޤާނޫނު މާނަކުރުމުގައި ކުށެއް ހެދިފައިވާ ކަމަށް ނުވަތަ ކޯޓުގެ ނިންމުމަށް އަސަރުކުރުވަނިވި އިޖުރާއީ ގޯހެއް ހިނގާފައިވާކަމަށް ގަބޫލުކުރެވޭފަދަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތަކެއް ހުރިކަމަށް ނަމަ ޙަޤީޤަތުގައި ވެސް ގަބޫލުކުރެވިގެންނެވެ. އެއްވެސް ހާލަތުގައި، އިސްތިއުނާފު މަރުޙަލާއަކީ ބަންދުކުރުމުގެ ގޮތް ނިންމުމަށް ކޯޓު ދެވަނަ ފުރުޞަތެއް ހުޅުވާލައި ދިނުމެއް ނޫނެވެ.

36. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އހމދ[21] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވާނީ، އިސްތިއުނާފު ނުކުތާ ބިނާކޮށްފައި ވާނީ، ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަށު ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރު އިޖުތިހާދުކުރި ގޮތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަށު ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އޮތް ނަމަ ކަމަށެވެ.

(ހ) ދަށުކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރު ގޮތް ނިންމީ ދަރަޖަ ނޫން އުސޫލަކަށް ބިނާކޮށްގެން ކަމަށް ވެސް، ނުވަތަ ދަށުކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރު އިޖުތިހާދުކުރިގޮތް ނިންމުމުގައި ކަމާބެހޭ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވުން؛

(ށ) ދަށުކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރު އިޖުތިހާދުކުރިގޮތް ނިންމުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރި ވާޤިޢާތަކުގެ ޙަޤީޤަތް ދަށުކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރަށް އޮޅިފައި އޮތުން؛

(ނ) ދަށުކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރު އިޖުތިހާދުކުރި ގޮތް ނިންމުމުގައި މުހިއްމު ވާޤިޢާއަކަށް ނުވަތަ ކަމަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައި ނުވުން؛

---

[21] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/SC-A/51 ޤަޟިއްޔާގެ 15 ވަނަ ޕެރެގްރާފް.

(ނ) [illegible]

[illegible]

37. މި މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތްތަކުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދެއްކިފައި ނުވެއެވެ. އަދި އެފަދަ [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] ވެސް ނުވެއެވެ.

[illegible]

38. ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތަކަށް [illegible]

[illegible]

39. މި މައްސަލައިގައި [illegible]

[illegible]

40. މި މައްސަލައިގައި [illegible]

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތަކަށް އެހެން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2147 ކޯޓު އަމުރާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2149 ކޯޓު އަމުރާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2024/2148 ކޯޓު އަމުރު ބާޠިލުކުރުން [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި މައްސަލާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމް ކުރީމެވެ.

މި މައްސަލާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަރީފް

ފަނޑިޔާރު [illegible]
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް